MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds".

ĪSUMĀ

Latvija plāno iegādāties jaunu un iedarbīgu medikamentu Covid-19 pacientu ārstēšanai. Tā saucamā "antivielu kokteiļa" iegādei atvēlēti vairāk nekā 200 000 eiro, ar to pietiktu 100 cilvēku ārstēšanai. Zāles īpašos gadījumos nozīmētu ārstu konsīlijs vien tiem pacientiem, kuriem dažādu blakus slimību vai citu riska faktoru dēļ draud smaga slimības gaita. Pašlaik jaunos medikamentus paātrinātā kārtībā vērtē Eiropas Zāļu aģentūra. Specifisku zāļu Covid-19 ārstēšanai nav. Intensīvajā terapijā pacientus pieslēdz mākslīgās plaušu ventilācijas iekārtai, izmanto skābekļa terapiju un zāles augstās temperatūras mazināšanai.

Latvija joprojām ieņem vienu no pēdējām vietām Eiropas Savienībā pēc pirmās vakcīnas pret Covid-19 devas saņēmēju īpatsvara pieaugušo populācijā. Šobrīd Latvijā vismaz vienu vakcīnas devu saņēmuši 44% pieaugušo, bet vakcinācijas procesu pabeiguši 40,7%. Proporcionāli visvairāk pirmās vakcīnas devu izlietots Islandē, kur to saņēmuši 90% pieaugušo, un Maltā, kur šis rādītājs ir 84%. Trešajā vietā atrodas Nīderlande, kur pirmo vakcīnas devu saņēmuši 82,9%. Lietuvā šis rādītājs ir 54,6%, Igaunijā – 54,4%.

ASV. ANO Drošības padome noraidījusi Krievija priekšlikumu līdz 2022. gadam likvidēt austākā starptautiskā pārstāvja posteni un viņa biroju Bosnijā. Rezolūcijas noraidīšana nebija pārsteigums. Pirms balsojuma Rietumu diplomāti apsūdzēja Maskavu centienos iznīcināt starptautiskā augstākā pārstāvja biroju, kura vadība no 1. augusta jāpārņem Vācijas bijušajam lauksaimniecības ministram Kristiānam Šmitam. Krievija sen vēlējusies likvidēt augstākā pārstāvja posteni un tā biroju, apsūdzot to neobjektivitātē pret Bosnijas serbiem.

ŠAJĀ DIENĀ

26. jūlijā

1139. Izveidota Portugāles karaliste.

1803. Londonas dienvidos atklāts Sari dzelzceļš, kas tiek uzskatīts par pasaulē pirmo sabiedrisko dzelzceļu.

1908. ASV ģenerālprokurors Čārlzs Džozefs Bonaparts pavēlēja izveidot Federālo izmeklēšanas biroju.

1928. Dzimis amerikāņu kinorežisors Stenlijs Kubriks.

1956. Ēģiptes prezidents Gamals Abdels Nasers pasludināja Suecas kanāla nacionalizāciju.

SAGATAVOJIS PAULS KAUFMANIS.

Situācija Afganistānā turpina pasliktināties

Afganistānā nebūs miera, līdz Kabulā nebūs jauna valdība, par ko vienošanās panākta sarunu ceļā, un Afganistānas prezidents Ašrafs Gani nebūs pametis amatu. Šādu vēstījumu paudis grupējuma "Taliban" pārstāvis Suhails Šahīns.

Pēdējo mēnešu laikā drošības situācija Afganistānā ievērojami pasliktinājusies. Kopš maija sākuma, kad tika uzsākts ārvalstu karaspēka izvešanas pēdējais posms, talibu nemiernieki ieņēmuši aptuveni pusi Afganistānas rajonu un iekļuvuši arī vairāku provinču galvaspilsētās, kā arī ieņēmuši stratēģiski svarīgus robežpunktus. Afganistānas varas iestādes 31 no valsts 34 provincēm izsludinājušas nakts komandantstundu, šādi cenšoties apslāpēt vardarbību.

Talibu pārstāvis sakariem ar presi Šahīns prezidentu Gani dēvē par kara kurinātāju un apgalvo, ka talibi netic varas monopolam, jo visu iepriekšējo valdību centieni Afganistānā monopolizēt varu nav bijuši sekmīgi. Situāciju valstī prezidents Gani telefonsarunā apspriedis ar ASV prezidentu Džo Baidenu. Baltā nama saimnieks paudis gatavību arī turpmāk palīdzēt afgāņu drošības spēkiem, norādot, ka šiem mērķiem administrācija Kongresam pieprasījusi 3,3 miljardus ASV dolāru, no kuriem viens miljards ir paredzēts Afganistānas gaisa spēku un citu misiju atbalstam. Vēl viens miljards paredzēts degvielai, munīcijai un rezerves daļām un to piegādei, savukārt 700 miljoni dolāru tiks novirzīti afgāņu karavīru algām. Tieši tehniskā palīdzība un atbalsts gaisa spēkiem ir īpaši būtisks, iepriekš minējuši afgāņu politiķi.

Trešdaļa no 150 vienību lielās gaisa flotes vairs neesot darboties spējīga uzturēšanas problēmu dēļ. Afgāņiem arī beigusies lāzermunīcija, kas ir svarīga, lai precīzi notēmētu uz mērķiem un samazinātu civiliedzīvotāju upurus.

Drošības situācijas ievērojamā pasliktināšanās rada bēgļu plūsmu. Gatavību uzņemt līdz pat 100 000 bēgļu pirms dažām dienām pauda Tadžikistāna. Tikmēr Baidens atļāvis izmantot līdz 100 miljoniem ASV dolāru, lai risinātu ar migrāciju saistītās ārkārtas situācijas.

ASV atbalstīs arī tos, kas piesakās Valsts departamenta Īpašo imigrantu vīzu programmai, kurā evakuācijai jau pieteikušies aptuveni 20 000 afgāņu, kuri strādāja par tulkiem un tagad baidās no talibu atriebības.◗

Deputāti rūpējas par krievvalodīgo auditoriju

Saeimas deputāts Boriss Cilevičs kopā ar citiem "Saskaņas" deputātiem rosina likuma izmaiņas, lai novērstu situāciju, ka samazinās auditorija, kas sabiedriskajos medijos seko līdzi raidījumiem krievu valodā, un Latvijā pieaugtu Krievijas propagandas televīziju popularitāte.

Viens no veidiem, kā daļēji risināt šo problēmu, varētu būt sabiedriskā medija rudenī gaidāmās interneta platformas raidījumu krievu valodā retranslācija, piemēram, kabeļtīklos. Lai to panāktu, **parlamentārieši rosina veikt precizējumus likumā par sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas satura izplatīšanu**.

Līdz ar Latvijas Televīzijas raidījumu krievu valodā aiziešanu uz multimediju platformu, kas ir paredzēta šogad rudenī, "lielākā esošās auditorijas daļa tiks neatgriezeniski zaudēta, jo lielākoties tie ir gados veci un ne īpaši turīgi cilvēki, kas dod priekšroku tradicionālajām platformām, pirmkārt, kabeļtelevīzijai," norāda "Saskaņas" deputāti.

"Likuma grozījumi veicinās kvalitatīvas informācijas un ziņu plašāku pieejamību Latvijas iedzīvotājiem, tai skaitā krievu valodā, naidīgas propagandas un viltus ziņu ietekmes samazināšanu, pateicoties alternatīvas informācijas pieejamībai," skaidro politiķi. Iesniedzēji norāda, ka, gatavojot grozījumus, konsultācijas notikušas ar Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi, Latvijas Elektronisko komunikāciju asociāciju un mediju ekspertiem.◗

Iesaka jauniešiem

Eiropas Zāļu aģentūras (EZA) Cilvēkiem paredzēto zāļu komiteja ieteikusi apstiprināt ražotāja "Moderna" vakcīnas pret Covid-19 arī jauniešiem no 12 līdz 17 gadu vecumam. Iepriekš šī pati vakcīna bija reģistrēta lietošanai pieaugušajiem no 18 gadu vecuma. Veselības ministrijā norāda, ka pusaudžus vecumā no 12 līdz 17 gadiem ar šo vakcīnu Latvijā plānots sākt vakcinēt šonedēļ, pirms tam informējot ārstniecības iestādes par veiktajām izmaiņām vakcīnas reģistrācijas instrukcijā.

Vakcīnas iedarbība tika pētīta 3732 pusaudžu vidū vecumā no 12 līdz 17 gadiem. Biežākās novērotās blakusparādības šī vecuma pusaudžiem ir līdzīgas tām, kas novērotas pieaugušajiem no 18 gadu vecuma. Tās var būt sāpes injekcijas vietā, nogurums, galvassāpes, muskuļu un locītavu sāpes, palielināti limfmezgli, drebuļi, slikta dūša, vemšana un drudzis.

Šīs blakusparādības parasti ir vieglas vai vidēji smagas un pāriet pāris dienu laikā pēc vakcinācijas.◗

Izmeklē mīklaino Havanas sindromu

Par mīklaino veselības problēmu jeb Havanas sindroma upuriem kļuvuši aptuveni 100 Centrālās izlūkošanas pārvaldes darbinieku un viņu ģimenes locekļu. Par to paziņojis CIP direktors Viljams Bērnss. Pārvalde Bērnsa vadībā pastiprinājusi centienus noskaidrot mīklainās saslimšanas iemeslus, ar kuriem ASV diplomāti pirmo reizi saskārušies pirms pieciem gadiem Havanā, Kubā. Slimības simptomi ir reibonis, slikta dūša, migrēna un atmiņas zudums. **Par savādajām veselības problēmām pēdējos gados vēstījuši diplomāti ne tikai vēstniecībā Kubā, bet arī citās valstīs**. Izmeklēšanu veic arī ASV Valsts departaments un Pentagons

Bērnss, kurš ir pirmais, kas amatā nozīmēts kā karjeras diplomāts, sacīja, ka ir pastiprinājis pārvaldes centienus noteikt sindroma cēloni un atbildīgo. Viņš apstiprināja, ka izveidota izmeklēšanas darba grupa, par kuras vadītāju nozīmēts kāds vecākais virsnieks, kurš savulaik vadījis Osamas bin Ladena meklēšanas operāciju. Tāpat trīskāršots izmeklēšanā iesaistītās medicīnas komandas darbinieku skaits, bet no astoņām nedēļām līdz divām saīsināts laiks, kas ar CIP saistītajiem cilvēkiem jāgaida uzņemšanā Valtera Rīda nacionālajā militārajā medicīnas centrā.◗

FOTOFAKTS

Ķīnā uzbūvēts viens no pasaulē ātrākajiem vilcieniem. Tas izmanto magnētiskās levitācijas principu un var sasniegt 600 km/h lielu ātrumu. FOTO – AFP/LETA